

ת"פ (קרית גת) 3526-04-21 - מדינת ישראל נ' ירין שטרית

ת"פ (קרית-גת) 3526-04-21 - מדינת ישראל נ' ירין שטריתשלום קרית-גת

ת"פ (קרית-גת) 3526-04-21

מדינת ישראל

נ ג ד

ירין שטרית

ע"י ב"כ עו"ד גיא זהבי

בית משפט השלום בקרית-גת

[09.09.2024]

כב' השופטת הבכירה, נגה שמואלי מאייר

גזר דין

א. רקע עובדתי

1. כפי הנטען בחלק הכללי לכתב האישום המתוקן, במועד הרלוונטי התנהל סחר בסמים מסוכנים דרך רשת האינטרנט, באמצעות יישומון הטלגרם (להלן: "הרשת" או תוכנת "הטלגרם"); משה דיין עבד במועד הרלוונטי כשוטר במשטרת ישראל (להלן: "השוטר") ונשלח לביים עסקת סמים דרך הרשת בכדי לחשוף עברייני סמים; ובמועד שאינו ידוע למאשימה, אך עובר ליום 30.07.2020, קשר הנאשם קשר עם אחר, שעבד תחת שם המשתמש "השווארמה של חזן" (להלן: האחר") לביצוע פשע של סחר בסמים מסוכנים.

2. כפי הנטען בעובדות כתב האישום המתוקן, ביום 30.07.2020 סמוך לשעה 14:23, שלח השוטר הודעה לחשבון הטלגרם של האחר וכתב לו: "חחח יש מצב להתארגן לקראת הצום". בהמשך לכך התנהלה ההתכתבות בין השניים כדלקמן:

האחר: "דבר איתי לפני"

השוטר: "יאללה אז תשלח לבית שלי בניר עם"

האחר: "עד שעה וקצת"

"קיבוץ נירעם"

000000000

"10-400"

השוטר: "תגיד לו ליד הברכה הדירה של שם" (הטעויות הינן במקור).

3. בהמשך לכך, סמוך לשעה 15:55, חייג הנאשם אל השוטר ממספר חסוי, מטלפון נייד השייך לנאשמת אחרת בתיק, שמספרו: 000000000, וביקש הכוונה למיקומו של השוטר.

4. כ-4 דקות לאחר מכן, שב וחייג הנאשם והפעם בצורה גלויה ממספרה של נאשמת אחרת בתיק וביקש פעם נוספת הכוונה למיקומו של השוטר.

5. בהמשך לאלו, סמוך בשעה 16:05, הגיע הנאשם לחניית הבריכה בקיבוץ כאשר הוא נוהג ברכב מסוג מרצדס, בעל לוחית זיהוי שמספרה 91765601 (להלן: "הרכב"), כשלצדו יושבת נאשמת אחרת. באותו מעמד מסר הנאשם לשוטר סם מסוג קנבוס במשקל של 10.34 גר' נטו וקיבל ממנו בתמורה סך של 400 ₪.
6. בגין כל אלו הורשע הנאשם בעבירה של יצוא, יבוא, מסחר, הספקת סמים מסוכנים לפי סעיפים 13 + 19א לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש) תשל"ג-1973 (להלן: "פקודת הסמים המסוכנים" או "הפקודה").
7. במסגרת הסדר הטיעון הסכימו הצדדים כי יתקבל תסקיר בעניינו של הנאשם שיבחן לבקשת ההגנה את שאלת ביטול ההרשעה וכי הצדדים ישובו להידבר לאחר קבלת התסקיר.
8. למען שלמות התמונה יצוין, כי לאחר חילופי הסנגורים, הסכימו הצדדים ביניהם על שליחתו של הנאשם לקבלת חוות דעת מטעם הממונה על עבודות השירות וביום 29.01.2024 ההגנה אף עתרה לקבלת תסקיר משלים בעניינו של הנאשם בשל החמרה במצבו הרפואי ובשינוי בנסיבותיו האישיות עקב אירועי ה-07.10.2024.
9. בעניינו של הנאשם התקבלו כמה תסקירים, ובסופם, המליץ שירות המבחן לבכר בעניינו את הפן השיקומי-חינוכי והמליץ להשית עליו עונש בדמות צו מבחן ושל"צ בהיקף של 150 שעות, לצד ענישה מותנית. בגוף התסקירים, עומד שירות המבחן על קורות חייו וחיי משפחתו של הנאשם, על מאפייניו האישיותיים, יחסו לעבירה, ההליכים הטיפוליים שנעשו בעניינו, ועוד. מטעמים של צנעת הפרט לא אעלה עלי גזר הדין את כל המפורט בתסקירים האמורים, מלבד אותם נתונים הרלוונטיים לשאלת העונש שאליהם אתייחס בהמשך.
10. מחוות דעת הממונה על עבודות השירות שהוגשו בעניינו של הנאשם ביום 14.01.2024 וביום 02.09.2024, עולה כי הנאשם מתאים לביצוע עבודות שירות במגבלות.
- ב. טיעוני הצדדים (עיקרי הדברים)
11. המאשימה, עמדה על חומרת מעשיו של הנאשם, ועל הנסיבות לחומרה שנלוו אליהם והפנתה לכך שהנאשם סחר בסם מסוכן למען השגת רווח כלכלי. לאור כל אלה, עתרה המאשימה לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין 4 חודשים מאסר שיכול שירוצו בעבודות שירות לבין 12 חודשים מאסר בפועל. עוד הטעימה המאשימה כי אין מקום בעניינו של הנאשם לחרוג לקולה ממתחם העונש הולם בשל שיקולי שיקום נוכח חומרת העבירה המיוחסת לו ובהינתן עוצמתו של השיקום. עם זאת, ולאור התסקירים שהוגשו בעניינו של הנאשם, הודאתו והחיסכון בזמן השיפוטי, כמו גם מצבו הנפשי הקשה על רקע מלחמת "חרבות ברזל", ביקשה המאשימה להשית על הנאשם בגין מכלול מעשיו עונש המצוי ברף הבינוני של מתחם הענישה שהוצג על ידיה, בדמות מאסר בפועל שיכול וירוצה בעבודות שירות, וכן ענישה נלוות בדמות מאסר מותנה, קנס, התחייבות כספית, פסילת רישיון נהיגה בפועל ומותנית.
12. מנגד, ההגנה, לא חלקה על מתחם העונש שהציגה המאשימה ואולם טענה כי יש מקום לחרוג הימנו לקולה. בכל הנוגע לנסיבות ביצוע העבירה הפנה הסנגור לרף החומרה הנמוך הטמון במעשיו של הנאשם ובכלל זה לסוג הסם שנסחר, לכמות שאינה גבוהה, ולתמורה הכספית שקיבל הנאשם הנאמדת בכמה מאות שקלים. בכל הנוגע לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה הפנה הסנגור להודאתו של הנאשם במיוחס לו, לקבלת האחריות מצדו, לחסכון בזמן השיפוטי, לגילו הצעיר, למצבו הבריאותי והנפשי הרעוע, להליך הטיפול שעבר ועודנו עובר הנאשם, ולתסקירים החיוביים שהתקבלו בעניינו. לאור כל אלו, סברה ההגנה כי יש מקום לבכר בעניינו של הנאשם את הפן השיקומי ולהשית על הנאשם הענישה שהומלצה על ידי שירות המבחן.

13. הנאשם, אשר קיבל את "זכות המילה האחרונה", הביע חרטה וצער על מעשיו, שיתף בהליך הטיפול המשמעוטי שהוא עבר ועודנו עובר במסגרת שירות המבחן, לנכות ממנה הוא סובל, להשפעת אירועי ה-7 באוקטובר על מצבו הנפשי וביקש כי בית המשפט יתחשב בו לעניין העונש וישית עליו הענישה שהומלצה ע"י שירות המבחן על מנת לאפשר לו להעלות את חייו על מסלול חיים נורמטיבי.

דיון והכרעה

14. מאחר שאין חולק על כך שכלל מעשיו של הנאשם מהווים "אירוע אחד", ובהתאם למתווה שקבע המחוקק בתיקון 113 לחוק העונשין (ופורש לאחר מכן בפסיקתו של בית המשפט העליון), אקבע בשלב הראשון את מתחם העונש ההולם את המעשים, ולאחר מכן אבחן אם יש מקום לסטוט לקולה מהמתחם האמור או שמא יש לגזור את עונשו של הנאשם בתוך גדריו (על אודות המתווה לגזירת העונש, ראו למשל, ע"פ 8641/12 סעד נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (05.08.2013)).

ג. קביעת מתחם העונש ההולם

15. כאמור בסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, קביעת מתחם העונש ההולם תיעשה בהתאם לעקרון ההלימה (הוא העיקרון המנחה בענישה), תוך התחשבות בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, בערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצועה, במידת הפגיעה בהם ובמדיניות הענישה הנוהגת.

16. באשר לערכים החברתיים המוגנים אשר נפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם, נדמה כי אין צורך להכביר מילים על אודות החומרה הרבה הכרוכה בעבירות הסמים. פקודת הסמים המסוכנים נחקקה על מנת להגן על ערכים חברתיים מרכזיים ובראשם החובה להגן על שלומו של הציבור, בריאותו, בטחונו האישי ועל רכושו. הסמים המופצים מעמידים בסכנה את בריאותם וביטחונם הן של המשתמש עצמו והן של הציבור בכללותו, וזאת משום שמעבר לנזקים הגופניים המשמעוטיים העשויים להיגרם כתוצאה מהשימוש בסם, נגע ההתמכרות מביא בעקבותיו גם להרחבת מעגל הפשיעה, כאשר המכור לסם מתפתה לבצע עבירות נוספות כדי לממן לעצמו את מנת הסם הבאה.

17. הדברים מקבלים משנה תוקף ככל שעסקינן בעבירת הסחר בסם, כאשר לא בכדי מצא המחוקק לקבוע בצידה עונש מרבי חמור ביותר, בדמות 20 שנות מאסר. בדומה למחוקק, ובעקבותיו, גם בתי המשפט מצויים להילחם ביד קשה נגד עברייני הסמים, ולא כל שכן נגד אלו המספקים אותם. נגע הסמים פשה בארצנו כמגיפה ומשכך, גם על בתי המשפט לתרום את חלקם במלחמה בנגע זה באמצעות הטלת עונשים חמורים ומרתיעים. כך, שומה על בתי המשפט להעביר את המסר כי מי שנגרר אחרי מעשי עבירה המסכנים חיי אדם בצורה מפליגה, צריך לדעת אל-נכון כי אם יתפס יטופל עניינו בכל חומרת הדין (ראו דבריו של כב' השו' מ' חשין בע"פ 6029/03 מדינת ישראל נ' שמאי, פ"ד נח (2) 734, 739 (2004); ודבריו של כב' השו' א' לוי בע"פ 7070/03 זניד נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] (03.04.2006)) (הדברים נאמרים באופן כללי, כאשר ברי כי שיקול ההרתעה אינו בא במניין השיקולים שנשקלים לצורך קביעת מתחם העונש ההולם).

18. לנוכח הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, כפי שיפורט להלן, ובייחוד בשים לב לעובדה כי מחד גיסא, הנאשם סחר בסם מסוכן בעבור תמורה כספית ומאידך גיסא, בשים לב למשקל הסם ולתמורה הכספית שאינם גבוהים באופן מיוחד ולכך שמדובר בסם "קל" מסוג קנבוס - נדמה כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים במקרה הנדון הנה ממשית אך אינה מצויה ברף הגבוה ביותר.

19. וביתר פירוט, בבחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, נתתי דעתי בראש ובראשונה לכך שהנאשם סחר בסם מסוכן וזאת בעבור תמורה כספית ולשם הפקת רווח כספי קל ומהיר. מבלי להקל ראש בחומרת מעשיו של הנאשם לא ניתן להתעלם מסוג הסם שבו סחר הנאשם, למשקלו ולגובה התמורה הכספית שהנאשם קיבל תמורתו. המדובר בסם מסוכן מסוג קנבוס הנמנה עם "הסמים הקלים" ושאינו מצוי במדרג חומרה גבוה מבין הסמים השונים (כמובן שהדברים נאמרים מבלי שבית המשפט מקל ראש ולו לרגע בנזקים שגם סם "קל" זה עלול להסב לנאשם ולסביבתו); בכל הנוגע למשקל הסם שבו סחר הנאשם, הרי שמדובר בכמות סם שאינה גבוהה ואולם הינה גבוהה פי כמה מ"חזקת הצריכה העצמית" הקבועה בפקודה; ובכל הנוגע לתמורה הכספית שקיבל הנאשם בעבור מכירת הסם, הרי שמדובר ב- 400 ₪ שאיננו סכום גבוה באופן מיוחד.

20. בכל הנוגע לסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע העבירה, כפי העולה מתסקירי שירות המבחן, הנאשם מסר כי הוא ביצע את המיוחס לו, באופן חד פעמי וללא הפעלת שיקול דעת ומבלי לחשוב על השלכות מעשיו על רקע קשיים כלכליים והעדר הכנסה עמם התמודד אותה עת. ברי כי אין בדברים האמורים כדי להצדיק במאומה את מעשיו החמורים של הנאשם.

21. לבסוף, כתוצאה מביצוע עבירת הסחר בסם, לא נגרם נזק ממשי כלשהו, ואולם, אין להעניק משקל לקולה לנסיבה אחרונה זו, שכן אלו הן דרכן של עבירות הסמים, כאשר פעמים רבות לא ניתן להצביע על נזק ישיר ומידי שנגרם כתוצאה מביצוען, מה שאינו מפחית כהוא זה מהנזק הרב וארוך הטווח שהן גורמות, וניתן לשקול את הדברים גם בבחינת הנזק הפוטנציאלי הטמון בעבירות הסמים.

22. בכל הנוגע למדיניות הענישה הנוהגת בעבירת הסחר בסם אותה עבר הנאשם, ולצד חובתו הכללית של בית המשפט לנקוט ביד קשה כנגד סוחרי הסמים ולהחמיר בענישתם (ראו למשל, ע"פ 1654/16 שרר נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (27.02.2017), וההפניות שם), סקירת הפסיקה מעלה כי בדרך כלל, בגין העבירה המוגמרת של סחר בסם הקנבוס במשקלים של גרמים בודדים, נקבעים מתחמי ענישה הנעים בין כמה חודשים מאסר, שניתן לרצותם בעבודות שירות, לבין 12 חודשים מאסר בפועל - הכול בהתאם לנסיבות השונות. ברוח הדברים האמורים, והיות ורובם של פסקי הדין עוסקים בנאשמים שהורשעו בכמה עבירות של סחר בסם או בעבירות נוספות שנלוו לעבירה זו, הרי שלעיתים קשה "לבודד" מהפסיקה את העונש המושת בגין עבירת סחר אחת בלבד. להלן כמה פסקי דין בעבירה זו מהם ניתן להקיש וללמוד על אודות מדיניות הענישה הנוהגת בעבירה שבה הורשע הנאשם, כך ראו למשל, רע"פ 5698/17 ליפצר נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (04.09.2017); ת"פ (שלום רמ') 4127-11-17 מדינת ישראל נ' אלבאז [פורסם בנבו] (03.12.2019); ת"פ (שלום ק"ש) 46914-06-18 מדינת ישראל נ' חג'אזי [פורסם בנבו] (23.09.2019); ת"פ (שלום י-ם) 7420-05-19 מדינת ישראל נ' בלוי [פורסם בנבו] (16.09.2019); ת"פ (שלום י-ם) 56059-07-17 מדינת ישראל נ' רווח [פורסם בנבו] (12.03.2018); ת"פ (שלום י-ם) 17959-03-18 מדינת ישראל נ' זלבאני [פורסם בנבו] (28.10.2019); ת"פ (שלום ק"ש) 40331-03-18 מדינת ישראל נ' יעקב [פורסם בנבו] (11.03.2019); ות"פ (שלום י-ם) 53375-03-18 מדינת ישראל נ' כהן [פורסם בנבו] (25.09.2019); ת"פ (שלום ת"א) 63806-11-18 מדינת ישראל נ' מוטולה [טרם פורסם במאגרים המשפטיים] (31.05.2020); ת"פ (שלום ת"א) 49226-04-19 מדינת ישראל נ' אלבכרי [טרם פורסם במאגרים המשפטיים] (01.06.2020); עפ"ג (מחוזי ת"א) 28791-06-20 מושייב נ' מדינת ישראל [טרם פורסם במאגרים המשפטיים] (30.07.2020); ת"פ (שלום רח") 43875-08-17 מדינת ישראל נ' מוריסון [פורסם בנבו] (25.02.2019); ת"פ (שלום ת"א) 44884-05-20 מדינת ישראל נ' אוחיון [טרם פורסם במאגרים המשפטיים] (15.03.2021); ת"פ (שלום ת"א) 28247-05-20 מדינת ישראל נ' קוקו ואח' [טרם פורסם במאגרים המשפטיים] (19.07.2021); ת"פ (שלום ת"א) 46525-04-19 מדינת ישראל נ' איונוב (26.05.2020); ת"פ (שלום ת"א) 52258-06-19 מדינת ישראל נ' סכחפי [טרם פורסם במאגרים המשפטיים] (28.10.2020); רע"פ 7858/19 וקנין נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (28.11.2019); ת"פ (שלום ת"א) 63069-07-20 מדינת ישראל נ' אינטייב [טרם פורסם במאגרים המשפטיים] (12.12.2021); רע"פ 5712/16 איזנבאך נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (17.08.2016); עפ"ג (מחוזי מר') 8209-08-19 מדינת ישראל נ' פסו [פורסם בנבו] (09.12.2019); רע"פ 7858/19 וקנין נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (28.11.2019).

23. כאן גם יצוין, כי לא התעלמתי מהפסיקה אליה הפנתה המאשימה, אולם העיון בה נעשה תוך ביצוע האבחנות המתבקשות. כך למשל, בעפ"ג (מחוזי ב"ש) 58296-05-19 אלהואשלה נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (10.07.2019), התקבל ערעורו של מי שהורשע בעבירה של סחר בסם קנבוס לסוכן משטרתי במשקל של 7.3 גר' תמורת 300 ₪, כך שהעונש שנגזר עליו בדמות 9 חודשים מאסר לריצוי בעבודות שירות, הופחת ל- 7 חודשים מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות. שם ציין ביהמ"ש שההקלה בעונש נבעה מכך שהנאשם הביע מוטיבציה לנהל אורח חיים נורמטיבי. ואילו בעניינו- נתוני העושה שונים בכך שהנאשם שלפני מעבר למוטיבציה שהוא הביע לנהל אורח חיים נורמטיבי, הרי שבפועל הוא מצוי בהליך שיקומי משמעותי מזה תקופה ממושכת, כפי שעוד יובהר בהמשך הדברים; בת"פ (שלום ב"ש) 49876-03-19 מדינת ישראל נ' שבצוב [טרם פורסם במאגרים המשפטיים] (21.05.2023), שם הורשע הנאשם בשלוש עבירות של יצוא, יבוא, מסחר, הספקה של סמים מסוכנים ובעבירה של החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית. מדובר בנאשם שבאמתחתו הרשעות קודמות בין היתר בעבירות סמים ומאסר מותנה בר הפעלה שלא הרתיעו לשוב ולבצע עבירות נוספות. וכל זאת בשונה בתכלית השוני מהמקרה שלפנינו, הן לעניין העבירות והיקפן והן לעניין מיהותו של העושה, בהיותו של הנאשם חף מהרשעות קודמות; ובת"פ (שלום ב"ש) 4309-08-18 מדינת ישראל נ' מיקראי [טרם פורסם במאגרים המשפטיים] (02.08.2018). שם הורשע הנאשם בשתי עבירות של סחר בסם מסוכן בכך שבפעם הראשונה מכר לסוכן משטרתי סם מסוג קנבוס במשקל של כ-0.9 גר' תמורת 100 ₪ ובפעם השנייה, מכר לסוכן סם מאותו סוג במשקל של כ-0.4 גר' תמורת 100 ₪. גם כאן מדובר במקרה השונה מעניינינו עת הנאשם שלפני הורשע בעבירה אחת של סחר בסם מסוכן.

24. על כל פנים, נהיר לבית המשפט כי קיימים גם מקרים שבהם התקיימו נסיבות מיוחדות, לכאן או לכאן, בהם הושתו עונשים החורגים לחומרה או לקולה ממדיניות הענישה הנוהגת, כפי שזו הוצגה לעיל. כך גם ברי, כי כל צד יבקש להפנות את בית המשפט דווקא לאותם פסקי דין ספציפיים שמשרתים את האינטרס שלו. הדבר אך טבעי הוא, שכן הענישה היא לעולם אינדיווידואלית ו"אין עסקינן בשיטת ניקוד, או באריתמטיקה. ענישה היא מלאכת מחשבת - ולא מלאכת מחשב" (ע"פ 5768/10 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] (08.06.2015)). לעולם אין לגזור עונשו של נאשם על סמך כותרות העבירות שבהן הוא הורשע, ויש להתחשב במכלול הנסיבות בכל מקרה לגופו. כך גם, ממילא עלינו לזכור כי השיקול של "מדיניות הענישה" הינו אך שיקול אחד מבין מכלול השיקולים אותם ישקול בית המשפט בטרם קביעת מתחם העונש ההולם וגזירת הדין (ראו בעניין זה, ע"פ 1903/13 עיאשה נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (25.06.2013)). ברוח זו, גם לא התעלמתי ממקרים כדוגמת: ת"פ (שלום ת"א) 9050-04-13 מדינת ישראל נ' פלוני [פורסם בנבו] (01.07.2015); עפ"ג (מחוזי י-ם) 33947-10-17 מדינת ישראל נ' קרוקוצקי [פורסם בנבו] (20.03.2018); ת"פ (שלום כ"ס) 40737-08-16 מדינת ישראל נ' סוויסה [פורסם בנבו] (13.06.2018); ת"פ 44597-02-13 מדינת ישראל נ' שאגן [פורסם בנבו] (03.09.2013); ת"פ (שלום פ"ת) 38934-06-14 מדינת ישראל נ' קהלני [פורסם בנבו] (23.06.2015); ות"פ (שלום ת"א) 9050-04-13 מדינת ישראל נ' אמיר [פורסם בנבו] (01.07.2015), שם בתי המשפט חרגו לקולה ממתחמי הענישה והשיתו על נאשמים שביצעו עבירות של סחר בסם מסוכן, ענישה מקלה בדמות של"צ, ובחלקם אף ללא הרשעה.

25. כללם של דברים, בשים לב לעקרון המנחה בענישה, לערכים המוגנים שפגעו ולמידת הפגיעה בהם, למדיניות הענישה הנוהגת, ולנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, הריני לקבוע כי בגין מכלול מעשיו של הנאשם על מתחם העונש ההולם לנוע בין כמה חודשים מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות לבין 12 חודשים מאסר בפועל.
- ד. גזירת העונש המתאים לנאשם
26. כעת נותר לגזור את עונשו של הנאשם, ולצורך כך, כמצוות המחוקק בסעיף 40 לא לחוק העונשין, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה.
27. בעניין זה נתתי דעתי לכך כי הנאשם הודה במיוחס לו והביא לחיסכון בזמן שיפוטי יקר; להיותו של הנאשם חף מהרשעות קודמות; לעובדה שהנאשם הביע חרטה על מעשיו; ואת הפגיעה שעלולה להיגרם לנאשם ככל שיושת עליו עונש מאסר, ולו לריצוי בעבודות שירות, וזאת בשים לב לכך שהכלא זר לו.
28. עוד לא נעלם מעיניי שהעבירה שבמוקד כתב האישום המתוקן בוצעה לפני כארבע שנים. אם כי, את מירב המשקל בנקודה זו יש להעניק לא לאותה ספירת זמן "טכנית" - אלא לכך שבפרק הזמן שחלף מאז, הנאשם נמנע מלשוב ולבצע עבירות נוספות ואף שיתף פעולה עם ההליך הטיפולי במסגרת שירות המבחן.
29. כל אלה, על פניו, היו צריכים להביא את בית המשפט למסקנה כי יש לגזור את עונשו של הנאשם ברף הנמוך של מתחם העונש ההולם. אולם, בשים לב לאמור בסעיף 40(א) לחוק העונשין, שוכנעתי כי יש מקום במקרה הנדון לסטות לקולה מהמתחם שקבעתי לעיל, וזאת לאחר שהשתכנעתי כי קיים סיכוי של ממש כי הנאשם ישתקם בעתיד. ובמה דברים אמורים?
30. בראש ובראשונה, יצוין כי בשלב הטיעונים לעונש הייתה לבית המשפט הזדמנות להתרשם מהנאשם בצורה בלתי אמצעית - עת בין היתר הלה הצטער על מעשיו - ושוכנעתי כי הוא מכה על חטא ומביע חרטה כנה ומעמקי ליבו. כמו כן, ניכר כי ההליכים המשפטיים יצרו השפעה מרתיעה ומצבת גבולות עבורו והובילוהו להתבוננות בבחירותיו ודפוסייו. עוד יצוין, כי במהלך פרק הזמן המתואר, הנאשם אף מסר בדיקות לאיתור שרידי סם שהעידו על שרידי סם מסוג קנבוס בלבד (בהתאם לרישיון לשימוש בקנבוס רפואי שבו הלה אוחד כדיון).
31. שנית, הבאתי בחשבון בין מכלול שיקולי את גילו הצעיר של הנאשם, הן בעת ביצוע העבירה והן כיום. כזכור, הנאשם ביצע את העבירה שבמוקד כתב האישום המתוקן עת היה כבן 19 בלבד. כיום הנאשם כבן 23, ואין חולק שהוא משתייך לקבוצת "הבגירים צעירים". ברי כי יש לבחון כל מקרה לגופו ו"בגיר צעיר" איננו ביטוי קסם, ואין זה אומר כי נאשם המשתייך לקבוצת הגיל האמורה צריך לזכות באופן אוטומטי להקלה בעונשו. יחד עם זאת, כדבריו של כב' השו' א' רובינשטיין בע"פ 4466/13 פורטל נ' מדינת ישראל [פורסם בבב] (22.05.2014), גילו של הנאשם והיותו ב"גיל המעבר" מקטינות לבגירות הוא נתון שבהחלט יש להידרש אליו (כן ראו השיקולים שפורטו לעניין שאלת ההרשעה, שבהם גילו של הנאשם, בע"פ 2669/00 מדינת ישראל נ' פלוני, נד(3) 685 (2000), אשר צוטט קודם לכן).
32. ושלישית, לא אוכל להתעלם מההליך הטיפולי-שיקומי שעבר הנאשם וממצבו הנפשי המורכב כעולה מהאמור בתסקירי שירות המבחן.

33. כך, מעיון בתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו של הנאשם ביום 19.09.2022, עולה כי שירות המבחן אמנם התרשם כי בעניינו של הנאשם קיים סיכון להישנות ביצוע עבירות מתחום הסמים, כשלהערכתו זו הגיע השירות תוך שהביא בחשבון בין היתר את ההתרשמות, לפיה הנאשם מתקשה בבקשת עזרה; נטייתו להתחבר לחברה שולית; קשייו של הלה לחשוף ולהרחיב על אודות אירועי חייו והתמודדותו עם מצבו הרפואי והנפשי. עוד התרשם השירות כי הנאשם ביצע את העבירה מבלי שלקח בחשבון את ההשלכות של מעשיו; וכי הנאשם אמנם הביע חרטה על מעשיו אך נדמה כי זו נובעת מההליך המשפטי והחשש מתוצאותיו. לצד אלו, עמד השירות על סיכויי השיקום הקמים בעניינו של הנאשם, תוך שציין את העובדה כי העבירה שבמוקד כתב האישום הינה העבירה הראשונה שעליה נותן הנאשם את הדיון; השינוי שהנאשם ערך באורחות חייו מאז נישואיו; והיותו של הנאשם אדם צעיר המשולב כדבעי בשוק העבודה והתעסוקה.
34. כך, מעיון בתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו של הנאשם ביום 27.11.2022, ציין השירות כי לאחר שהנאשם ביטא נכונות ומוטיבציה להשתלב בהליך טיפולי, הלה הופנה לקבוצה טיפולית, אך לא שולב בה בשל רשימת המתנה ארוכה. עוד ציין השירות, כי במהלך תקופת הדחייה, הנאשם מסר בדיקת שתן שתוצאותיה העידו על שרידי סם מסוג קנבוס בלבד, בהתאם לרישיון לשימוש בקנבוס רפואי שבו הוא אוחז.
35. כך, מעיון בתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו של הנאשם ביום 20.02.2023, עדכן שירות המבחן כי במהלך תקופת הדחייה, נפתח נגד הנאשם תיק חדש בגין עבירה של אימים כלפי שוטרים. שירות המבחן התרשם כי הנאשם ביטא חרטה על דבריו כלפי השוטר והסכים לבחון את התנהלותו במסגרת טיפול קבוצתי.
36. כך, מעיון בתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו של הנאשם ביום 08.06.2023, עדכן שירות המבחן כי בתקופת הדחייה הנאשם שולב בקבוצה טיפולית וכי הוא מגיע לכלל המפגשים. עוד התרשם השירות כי הגם שהלה מצוי בשלביו הראשונים של ההליך הטיפולי, הרי שהוא משתף מעולמו הפנימי; משתתף באופן דומיננטי בשיח הקבוצתי; וכי ניכר כי הלה מעוניין להעמיק בדפוסיו המכשילים ומגלה מוטיבציה להמשך טיפול. עוד ציין השירות, כי הנאשם ביטא שביעות רצון מהשתלבותו בקבוצה לצד הבעת החשש מהענישה שתושט עליו שעלולה להוביל לפגיעה בתעסוקתו כנהג בחברת ההסעות אשר שייכת לאביו ובנישואיו העתידיים. בסופו של תסקיר, לאור ההליך הטיפולי הקבוצתי שהחל הנאשם, המוטיבציה שאותה הוא הפגין להמשך טיפול ועריכת המאמצים שהלה עושה לשינוי אורחות חייו במישור המשפחתי והתעסוקתי, המליץ שירות המבחן על הטלת צו מבחן לשנה, צו של"צ בהיקף של 380 שעות, לצד ענישה נלווית בדמות מאסר מותנה, שיהוו עבורו עונש חינוכי ויפחיתו את הסיכון להישנות ביצוע עבירות מצדו.

37. וכך, מעיון בתסקירו המסכם של שירות המבחן שהוגש בעניינו של הנאשם ביום 03.06.2024, עדכן שירות המבחן כי בתקופת הדחייה, הנאשם המשיך את השתתפותו בקבוצה הטיפולית ואף הספיק להינשא לבת זוגו; בעקבות מלחמת "חרבות ברזל" ופינוי של הנאשם מביתו בשדרות, חלה החמרה במצבו הנפשי ובמצבו הגופני, ומשכך הומלץ על ידי הגורמים המטפלים כי הנאשם ייטול טיפול תרופתי והלה החל בטיפול זה, לרבות טיפול ביולוגי; מחוות הדעת הפסיכולוגית מאת ד"ר יורם כהן, פסיכולוג חינוכי ממרכז "חוסן" בשדרות, עלה כי הנאשם נפגש עם חברו יומיים עובר להירצחו באירועי השבעה באוקטובר והדבר משפיע לרעה על מצבו הנפשי והגופני, תוך שהוא מתקשה בתפקודו היומיומי; מחוות דעתה של הגב' נעמה בר, עובדת סוציאלית ממרכז "חוסן" שדרות שאמונה על הטיפול הרגשי בנאשם, עלה כי אין הטבה משמעותית במצבו הנפשי; מחוות דעתו של ד"ר נסאר חלים, פסיכיאטר מטעם קופת חולים "מכבי", עלה כי לא חלה הטבה במצבו הנפשי של הנאשם, הסובל ממיחושים גופניים לצד חרדות, קשיי שינה, הסתגרות ועוד. ומשכך, הומלץ על ידו כי הנאשם ימשיך בנטילת טיפול תרופתי לצד שימוש בקנבוס רפואי; מהחלטת המוסד לביטוח לאומי הוכר הנאשם כנפגע פעולות איבה עם שיעור נכות זמנית של 37%; וכי מחוות דעתו של ד"ר ארקדי גנדלמן, פסיכיאטר מטעם קופ"ח "מכבי", עלה כי הנאשם סובל מהפרעת PTSD ומפרעת אישיות והומלץ על שינוי תרופתי ומעקב פסיכיאטרי ורגשי, הן מרכז "חוסן" והן במרפאה לבריאות הנפש בקופת החולים "מכבי".

זאת ועוד, מהשיחה שקיים שירות המבחן עם הנאשם עובר להגשת התסקיר התרשם שירות המבחן כי חלה החמרה במצבו הנפשי, הרגשי והרפואי ומשכך המליץ השירות בסופו של תסקיר על הטלת צו מבחן לשנה לצורך מעקב אחר מצבו הרגשי ועל הטלת צו של"צ בהיקף מופחת של 150 שעות. כשלשית השירות, עונש זה יהווה עבורו עונש חינוכי ויקטין את הסיכון להישנות ביצוע עבירות מצדו בעתיד. לצד אלה המליץ שירות המבחן על הטלת ענישה נלווית בדמות התחייבות כספית ומאסר מותנה.

38. הנה כי כן, מעצם שמירת הנאשם על ניהול אורח חיים תקין ונורמטיבי, התמקדות בהליך השיקום, והיותו, הלכה למעשה אזרח שומר חוק יש באלה כדי לחזק את מסקנתי, לפיה הנאשם השתקם או לחילופין כי קיים סיכוי ממשי שישתקם באופן מלא בעתיד. לצד אותו "שיקום מוסדי" שעבר ועודנו עובר הנאשם, שוכנעתי, כי בעצם שיתוף הפעולה של הנאשם עם שירות המבחן, המוטיבציה שאותה הוא מביע להשתקם ולשנות מאורחות חייו והעובדה כי הוא אינו שב עוד לדרכיו הרעות (תוך שלא התעלמתי מכך שהנאשם אוחז ברישום פלילי אחד שהינו מאוחר לביצוע העבירה ושאינו ממין העניין (ת/3)), יש כדי ללמד אודות המהפך החיובי שהנאשם עבר ועל הסיכויים הגבוהים לשיקומו (ראו והשוו, רע"פ 7683/13 פרלמן נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (23.02.2014); רע"פ 1441/14 חמיס נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (09.12.2014); ועפ"ג (מחוזי באר שבע) 37682-03-13 גרניק נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (20.11.2013)).

39. הירתמותו של הנאשם לטיפול ושיתוף הפעולה המלא שלו עם שירות המבחן, והתרשמות שירות המבחן, לפיה יש לבכר בעניינו את הפן השיקומי, מעידים כי הלה מבקש לשקם את חייו ולהשיבם למסלול נורמטיבי. למעשה, נדמה כי כיום ניצב בפני בית המשפט "אדם חדש", שונה בתכלית מזה שביצע את העבירה שבמוקד כתב האישום המתוקן (ראו והשוו דבריה של כב' השו' ד' ברק ארז בפסקה 15 בע"פ 111/14 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (01.04.2014)).

40. כמו כן, יש לתת את הדעת לכך ששירות המבחן, שהוא כידוע הגורם האמון על בחינת התקדמותו של הנאשם בהליך הטיפול, התרשם ממכלול השיקולים והעריך בסופו של יום כי הנאשם מצוי בתהליך שינוי משמעותי, והמליץ לבכר בעניינו את שיקולי השיקום.

41. ברוח זו, נהיר לכל, כי גם בעבירות של סחר בסמים, ואף בכמויות בלתי מבוטלות חריגה ממתחם העונש ההולם אפשרית, בהתקיים פוטנציאל שיקומי, (ראו והשוו, ע"פ 8092/04 חביב נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (10.09.2006); עפ"ג (חיפה) 53142-12-16 רחמימוב נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (17.05.2017); ת"פ (רחובות) 44822-08-17 מדינת ישראל נ' אידו [פורסם בנבו] (12.09.2018); ת"פ (ירושלים) 57276-02-16 מדינת ישראל נ' פלוני [פורסם בנבו] (15.03.2017); ת"פ (רמלה) 48135-05-14 מדינת ישראל נ' עבו [פורסם בנבו] (24.02.2016); ות"פ (רמלה) 36431-04-15 מדינת ישראל נ' קורקין [פורסם בנבו] (6.01.2016)).

42. בנוסף לכל אלה, הרי שלא אוכל גם להתעלם ממצבו הבריאותי והנפשי המורכב של הנאשם, וזאת כאשר אין חולק שהלה מוכר כנכה על ידי המוסד לביטוח לאומי בשל מחלה כרונית שממנה הוא סובל (שמפאת צנעת הפרט לא ארחיב על אודותיה) בנוסף לפוסט טראומה וחרדה מהן הלה סובל בשל פעולת איבה. בשל מצבו הבריאותי-הנפשי של הנאשם, הלה אף קיבל לידי רישיון לעשיית שימוש בקנבוס רפואי. כידוע, במקרים חריגים יכול מצב בריאותי של נאשם, כשלעצמו, להצדיק סטייה לקולה ממתחם העונש ההולם (וראו בעניין זה, ע"פ 4456/14 קלנר נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (29.12.2015); וע"פ 4506/15 בר נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (11.12.2016)). אכן, כל מקרה צריך להיבחן לגופו ולא בכל מקום שבו עסקינן בנאשם הלוקה בבריאותו או בנפשו, יביא הדבר מניה וביה לסטייה לקולה ממתחם העונש וממילא גם לא להימנעות מהשתת עונש מאסר (ולו לריצוי בעבודות שירות). לצד אלה, על בית המשפט לשקול נסיבה זו בכובד ראש ולאזנה אל מול יתר הנסיבות והשיקולים, כאשר אין להתעלם מהעובדה כי בהשוואה לאנשים בריאים, נשיאת עונש מאסר (ולו לריצוי בעבודות שירות) היא קשה ופוגענית יותר בעבור אנשים שמצבם הבריאותי רעוע, והרי שהנזק שעלול להיגרם להם כתוצאה מעונש זה הוא רב יותר (ראו והשוו, למשל, ע"פ 7453/09 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (16.03.2011); וע"פ 5669/14 לופוליאנסקי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (29.12.2015)).

43. גם במקרה הנדון, לפני נאשם שמצבו הנפשי איננו שפיר ומכאן ניתן להקיש כי הלה יתקשה להשתלב במערך עבודות השירות כשענישה מסוג זה אף עלולה לגרום להחמרה ולרגרסיה במצבו. בהינתן אלה, דומני כי בהצטברותן של נסיבותיו החריגות של הנאשם ניתן לנקוט עמו במידת החסד ולסטות לקולה ממתחם העונש ההולם שנקבע על ידי.

44. ומן התם אל הכא, במקרה הנדון בית המשפט אינו מקל ראש בחומרת מעשיו של הנאשם, ומביע מהם סלידה רבתי. אולם, באיזון הראוי בין מכלול השיקולים והנסיבות אשר פורטו לעיל, הגם אם לא בלי התלבטות, ובייחוד בשים לב לכך שעסקינן בנאשם צעיר, שהודה בביצוע העבירה והביע צער וחרטה על מעשיו, לאור ההליך הטיפולי שהלה עבר ועודנו עובר, ונוכח התרשמות החיובית של שירות המבחן, ומבלי להתעלם ממצבו הנפשי המורכב - מצאתי כי ניתן בזו הפעם ללכת לקראתו ולבכר את שיקול השיקום בעניינו. לצד האמור, מצאתי להדגיש בפניו של הנאשם כי ככל שלא יתמיד בדרכו השיקומית, וחלילה ישוב לסורו, הרי שטוב שידע כי לא יזכה להתחשבות נוספת מצדו של בית המשפט. מן הראוי שידיעה זו תרחף מעל ראשו כל העת.

45. בהקשר זה יצוין כי נתתי דעתי להמלצת שירות המבחן, אם כי מצאתי להשית על הנאשם צו של"צ בהיקף נרחב יותר מזה שהומלץ על ידו, בתקווה שהדבר יחדד עבור הנאשם את הבעייתיות שבמעשיו, ולמען לא ישנו מצדו מעשים דומים בעתיד.

המלצתו של שירות המבחן, כשמה כן היא - המלצה בלבד, ובכל הכבוד הראוי, בית המשפט איננו מחויב לה. כפי הידוע, ככלל, שוקל שירות המבחן ומביא בחשבון בעת גיבוש המלצתו בעיקר את האינטרס האישי של הנאשם. לעומתו, אמון בית המשפט על שקילת אינטרסים שונים ורחבים יותר, ושומה עליו להביא בחשבון אף את אינטרס הציבור בכללותו. לשירות המבחן תרומה חשובה ביותר להליך השיפוטי, אך המלצתו של שירות המבחן מבטאת פן אחד בלבד מתוך שיקולי הענישה שבית המשפט מחויב לשקול (ראו והשוו, דבריו של כב' השו' (כתוארו אז) מ' שמגר בע"פ 344/81 מדינת ישראל נ' שחר סגל, פ"ד לה (4) 313, 318 (1981); בע"פ 1472/15 שעשוע נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (17.05.2015); ברע"פ 7389/13 טייטלבוים נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (17.12.2013); וברע"פ 5212/13 שמעון נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (29.08.2013)).

46. בכל הנוגע לרכיב פסילת רישיון הנהיגה של הנאשם, בשים לב לעובדה שהמדובר בנאשם הנקי מסמים, מצאתי כי ניתן בזו הפעם ללכת לקראתו בפן הזה ולהסתפק בפסילת רישיון מותנית בלבד. בכל הנוגע לרכיב הכלכלי שבענישה, הרי שבית המשפט לא ימנע מלהשית על הנאשם קנס, במיוחד נוכח העובדה כי עבירת הסחר בסם נעברה למטרת רווח כספי, אולם לצד חומרת העבירה, בקביעת גובהו יילקחו בחשבון גם מכלול מאפייניו החיוביים של הנאשם.

47. מכל המקובץ לעיל, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:
א. צו של"צ בהיקף של 280 שעות. תוקף הצו למשך 24 חודשים מהיום.
שירות המבחן יגיש בתוך 30 יום תכנית לביצוע עבודות השל"צ ולאחר מכן כאשר אותה ללא צורך בקיום דיון נוסף.
ב. צו מבחן של שירות המבחן למשך שנה מהיום. תוקף הצו למשך 24 חודשים מהיום.
הובהרה לנאשם חשיבות שיתוף הפעולה עם שירות המבחן בביצוע צו המבחן וצו השל"צ, והמשמעויות של אי עמידה בתנאי הצווים.
העתק החלטה בדחיפות לשירות המבחן.
ג. מאסר מותנה למשך 8 חודשים, אשר יופעל אם תוך תקופה של 3 שנים מהיום הנאשם יעבור עבירה בניגוד לפקודת הסמים המסוכנים מסוג פשע.
ד. מאסר מותנה למשך 4 חודשים, אשר יופעל אם תוך תקופה של 3 שנים מהיום הנאשם יעבור עבירה בניגוד לפקודת הסמים המסוכנים מסוג עוון.
ה. קנס בסך 3,000 ₪ או 30 ימי מאסר תמורתו.
הקנס ישולם ב- 5 שיעורים שווים ורצופים, שהראשון שבהם בתוך 90 יום מהיום.
תשומת לב הנאשם כי החוב מועבר למרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, בהתאם למועדים והתשלומים שנקבעו בגזר הדין.
ניתן יהיה לשלם את הקנס כעבור שלושה ימים מיום מתן גזר הדין לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה באחת מהדרכים הבאות:
· בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il.
· במוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון *35592-****.*
· במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).
ו. אני פוסלת את הנאשם מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה למשך 8 חודשים, וזאת על תנאי שלא יעבור כל עבירה בניגוד לפקודת הסמים המסוכנים במשך שנתיים מהיום.
ז. הנאשם יצהיר על התחייבות כספית על סך 20,000 ₪ שלא לעבור כל עבירה בניגוד לפקודת הסמים המסוכנים לתקופה של שלוש שנים מהיום.
הנני מורה על השמדת המוצגים - סמים ודיסקים, בכפוף לחלוף תקופת הערעור.
זכות ערעור כחוק.
החלטה
נרשמה לפניי התחייבות הנאשם להימנע מביצוע העבירות כמפורט בגזר הדין.
ניתנה והודעה היום ו' אלול תשפ"ד, 09/09/2024 במעמד הנוכחים.